

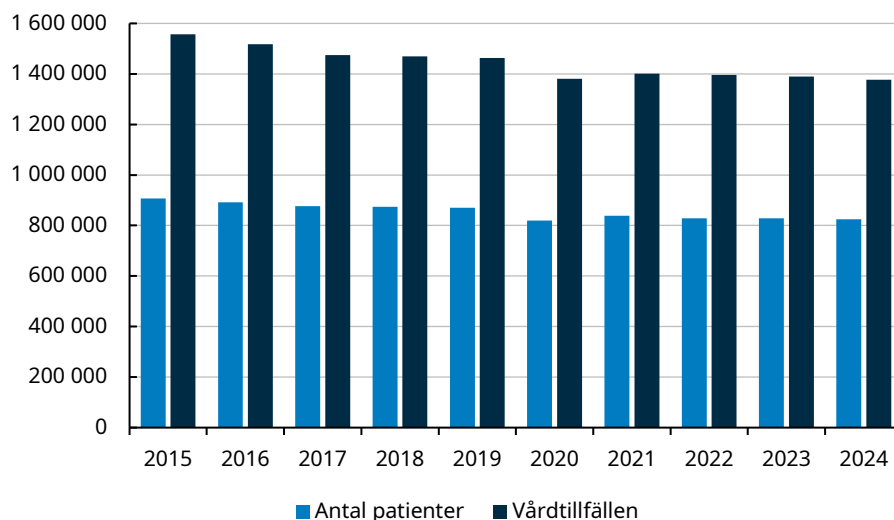
Statistik om sjukdomar behandlade i slutna vård 2024

Av de nästan 1,4 miljoner inskrivningar som gjordes i den slutna vården år 2024 orsakades majoriteten av sjukdom, drygt en miljon. Det har skett en minskning av patienter i den slutna vården under en längre period. Hjärt- och kärlsjukdomar var det mest förekommande sjukdomskapitlet bland patienter inskrivna i slutna vård.

Färre patienter i den slutna vården

År 2024 gjordes totalt 1 377 000 inskrivningar i den slutna vården. De flesta av dem, 1 064 000, orsakades av sjukdomstillstånd. Män stod för 52 procent av inskrivningar och kvinnorna för 48 procent. Inskrivningar till följd av skada eller förgiftning och graviditet eller förlossning var färre, 143 000 respektive 118 000 vårdtillfällen. Antalet patienter som vårdades inom slutenvården var 824 000.

Figur 1. Antal patienter och antal vårdtillfällen i den slutna vården, 2015–2024

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen

Mellan år 2015 och 2024 har antalet patienter i den slutna vården minskat med 83 000 (vilket motsvarar 9 procent). Minskningen gäller samtliga sjukdomskapitel förutom kapitlen *vissa perinatala tillstånd* och *rörelseorganens sjukdomar*. Bortsett från ökningen i antal patienter i slutna vård mellan 2020 och 2021 under covid-19-pandemin har minskningen varit konstant. Sett till antal patienter är *symtomdiagnoser* (exempelvis bröst- och

buksmärtor) det sjukdomskapitel som minskat mest (21 000 patienter), följt av *hjärt- och kärlsjukdomar* (19 000 patienter) under perioden 2015–2024.

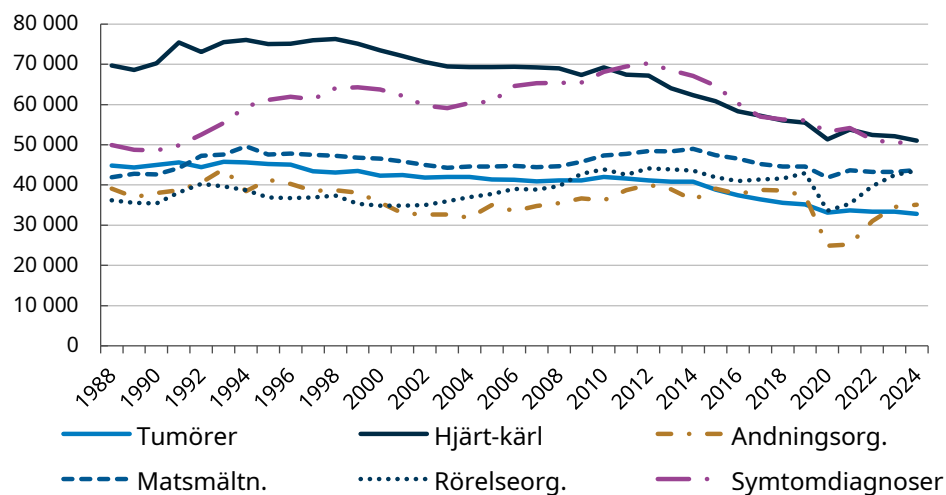
Sett ur ett kortare perspektiv har antalet patienter inom alla sjukdomskapitel varit relativt oförändrat jämfört med 2023. Ökningen var störst inom kapitlet *vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar* med sex procent, medan störst minskning skedde inom *medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser* med fyra procent.

Hjärt- och kärlsjukdomar vanligt bland både kvinnor och män

Hjärt- och kärlsjukdomar samt *symtomdiagnoser* (exempelvis bröst- och buksmärtor) är fortsatt de två vanligaste tillstånden för slutenvård bland kvinnor. Antalet kvinnor som vårdades för *hjärt- och kärlsjukdomar* var 51 000, lika många som för *symtomdiagnoser*. Andra vanligt förekommande sjukdomskapitel bland kvinnor var *matsmältningsorganens sjukdomar*, *rörelseorganens sjukdomar*, *andningsorganens sjukdomar* samt *tumörer*. I dessa diagnoskapitel fanns mellan 33 000 och 44 000 kvinnliga patienter under 2024.

Figur 2A. Sex största diagnoskapitlen* för kvinnor 1988–2024

Antal patienter

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen

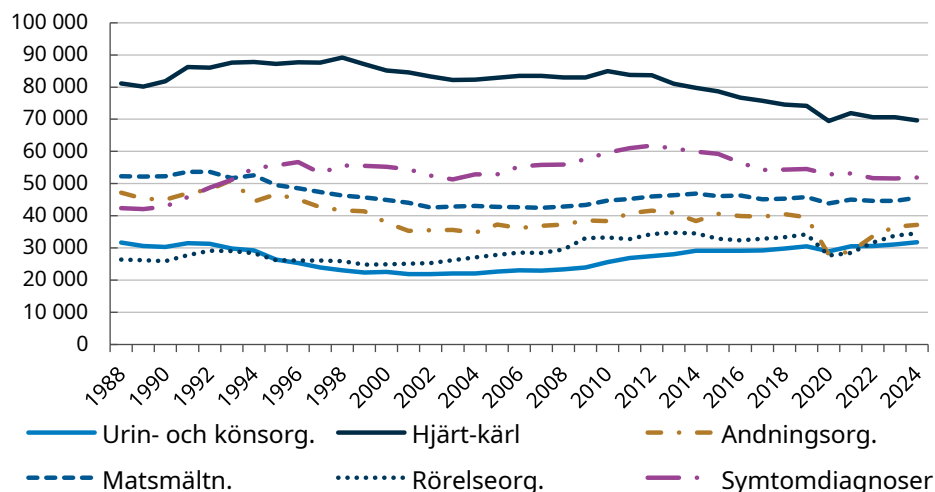
* Bland kapitel 1–14 samt 16–18 i ICD-10-SE

Trots att antalet män som slutenvårdats för *hjärt- och kärlsjukdomar* har minskat med 11 procent sedan 2015 var det alltså det vanligaste sjukdomskapitlet år 2024, med 70 000 patienter. Antal patienter inom sjukdomskapitlet *symtomdiagnoser* och *matsmältningsorganens sjukdomar* var 52 000 respektive 46 000. Andra vanligt förekommande sjukdomskapitel bland män var *andningsorganens sjukdomar*, *rörelseorganens sjukdomar*

och sjukdomar i urin- och könsorganen med mellan 32 000 och 37 000 patienter i varje grupp.

Figur 2B. Sex största diagnoskapitlen* för män 1988–2024

Antal patienter

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen

* Bland kapitel 1–14 samt 16–18 i ICD-10-SE

Vanligare att boende i områden med stora socioekonomiska utmaningar slutenvårdas

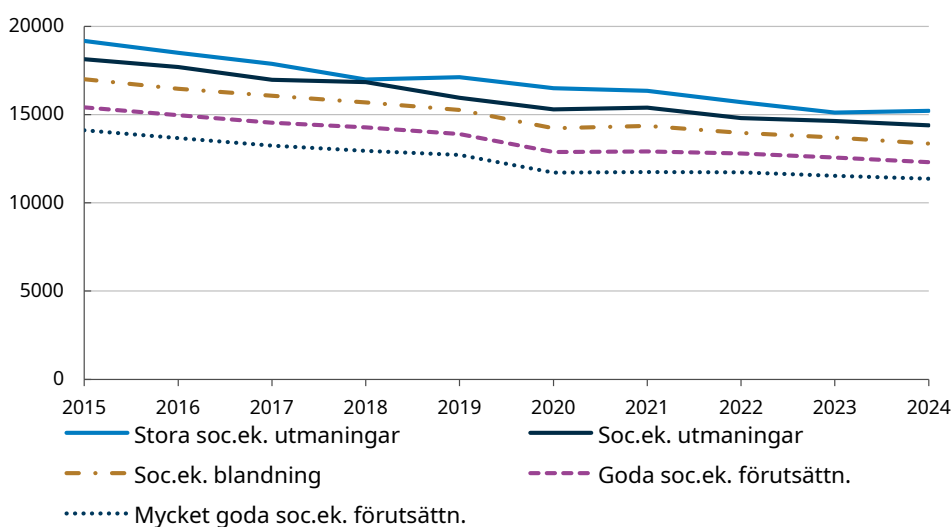
Antal vårdtillfällen i slutenvård i förhållande till befolkningsantalet, var högre för områden med socioekonomiska utmaningar jämfört med områden med bättre socioekonomiska förutsättningar. Lägst antal inskrivningar fanns i områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar. År 2024 uppgick antalet vårdtillfällen till 15 000 per 100 000 i invånare i områden med stora socioekonomiska utmaningar jämfört med 11 000 per 100 000 i invånare i områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar. Siffrorna är åldersstandardiserade, vilket betyder att de är justerade för skillnader i befolkningens åldersstruktur mellan olika grupper. I samtliga områdestyper har en minskning av antalet patienter skett under en längre period.

Regionala statistikområden och områdestyp

Områdestyper är ett mått på socioekonomiska förutsättningar i RegSo, regionala statistikområden. RegSo delar in Sverige i 3363 områden som följer läns- och kommungränserna och dessa uppgifter uppdateras årligen med utgångspunkt i befolkningen per den 31 december. Måttet bygger på ett index som innehåller andel personer med låg ekonomisk standard, andel personer med förgymnasial utbildning och andel personer med ekonomiskt bistånd och/eller långtidsarbetslösa. Totalt finns det fem områdestyper som sträcker sig från områden med mycket stora socioekonomiska utmaningar (1) till områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar (5).

Figur 3. Antal slutenvårdstillfällen per områdestyp, 2015–2024

Åldersstandardiserat antal vårdtillfällen per 100 000 invånare, 1 år och äldre

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen, Statistiska centralbyrån

För år 2024 var de diagnoskapitel som visade högst procentuell skillnad mellan olika socioekonomiska områden *sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet och psykisk sjukdom och beteendestörning*. Antalet personer med dessa diagnoser var 51 respektive 45 procent högre i områden med stora socioekonomiska utmaningar jämfört med områden med goda socioekonomiska förutsättningar.

Samtidigt var antalet personer som vårdades för *rörelseorganens sjukdomar* 19 procent lägre i områden med stora socioekonomiska utmaningar jämfört med områden med goda socioekonomiska förutsättningar. För sjukdomar som *tumörer, medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelse* och *sjukdomar i nervsystemet* fanns det nästan ingen skillnad alls mellan områdena.

Skillnader i diagnosmönster mellan olika åldersgrupper

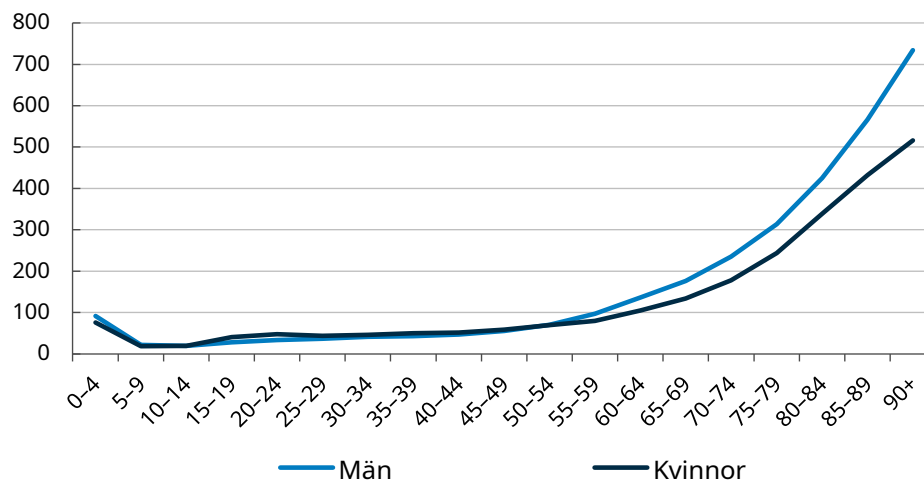
I gruppen små barn 0–4 år är det oftast nyfödda som vårdats på sjukhus. Detta på grund av *vissa perinatale tillstånd* (sjukdomar och skador som har sitt ursprung i tiden kring födseln). *Sjukdomar i andningsorganen* var annars den vanligaste anledningen till slutna vård för små barn. Akuta infektioner i nedre och övre luftvägarna är särskilt vanligt förekommande. *Sjukdomar i andningsorganen* var även vanligt bland barn 5–9 år, tillsammans med *symtomdiagnoser*. I åldrarna 15 till 54 år var *psykisk sjukdom och beteendestörning* det vanligaste diagnoskapitlet, följt av *matsmältningsorganens sjukdomar*. För patienter över 55 var *hjärt- och kärlsjukdomar* och *rörelseorganens sjukdomar* den vanligaste anledningen till slutna vård.

Många äldre bland de som skrivs in

Slutna vård på grund av sjukdom förekommer i olika utsträckning beroende på ålder. Med undantag för den allra yngsta åldersgruppen 0–4 år är det barn (5–14 år) som har lägst antal sjukdomsvårdtillfällen per 1 000 invånare. Färre än tjugo slutenvårdstillfällen per 1000 barn skedde 2024 i gruppen 5–14 år. Därefter ökar andelen slutenvårdade med ökad ålder, vilket betyder att den äldsta åldersgruppen har högst andel slutenvårdade. Mellan åldrarna 10 och 49 har kvinnor högre andel sjukdomsvårdtillfällen än männen. För de som är 50 år och äldre är det istället män som har en högre andel av sjukdomsvårdtillfällen.

Figur 4. Åldersfördelning antal sjukdomsvårdtillfällen* per 1 000 invånare i befolkningen 2024

Antal per 1000 invånare

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen

* Bland kapitel 1–14 samt 16–18 i ICD-10-SE

Vad är sluten vård?

Med sluten vård avses hälso- och sjukvård när den ges till en patient vars tillstånd kräver resurser som inte kan tillgodoses inom öppen vård eller hemsjukvård. Detta innebär att patienten skrivs in på sjukhus och att en vårdplats ställs till patients förfogande. Detta kallas för ett vårdtillfälle i sluten vård. I denna statistik räknas de vårdtillfällen som avslutats under året och där patienten skrivits ut.

Sjukdomsdiagnoser och symptomdiagnoser

Som huvuddiagnos anges det tillstånd som var anledning till vårdtillfället. De diagnoser som patienter slutenvårdats för kan grovt delas in i tre grupper: sjukdomar (kapitel 1–14 samt 16–18 i ICD-10-SE), skador och förgiftningar (kapitel 19 i ICD-10-SE) och graviditet och förlossningar (kapitel 15 i ICD-10-SE). Denna statistik behandlar bara vårdtillfällen som har diagnoskodats inom gruppen sjukdomar. För vissa patienter i denna grupp går det inte att ställa en sjukdomsdiagnos. Patientens tillstånd har då istället beskrivits med en symptomdiagnos (kapitel 18). I den nuvarande versionen av ICD-10-SE återfinns koderna för covid-19 inom kapitel 22 (koder för särskilda ändamål). Detta kapitel ingår inte bland de kapitel som kategoriseras som sjukdomar i den officiella statistiken.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här (välj Tillhörande dokument och bilagor):

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/alla-statistikamnen/sjukdomar-och-symtom/>

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:

https://sdb.socialstyrelsen.se/if_par/val.aspx

Kontakt:

Lamia Spahic (statistikfrågor)

Telefon: 075-247 30 00

E-post: patientregistret@socialstyrelsen.se

Christian Francke (sakkunnig)

Telefon: 075-247 30 00

E-post: christian.francke@socialstyrelsen.se